

EL PALAU DE LA MÚSICA CATALANA
RECUPERA LA *CANTATA VIRGO MARIA*
DE MANUEL BLANCAFORT

NOTA DE PREMSA

El Palau recupera la *Cantata Virgo Maria* de Manuel Blancafort

Antoni Ros Marbà dirigirà l'obra el proper 7 de juliol, amb l'Orfeó Català, el Cor de Cambra del Palau i l'OBC

El proper dia 7 de juliol, el Palau de la Música Catalana acollirà la recuperació de la *Cantata Virgo Maria* de Manuel Blancafort. Un concert en què participaran l'Orfeó Català, el Cor de Cambra del Palau i l'Orquestra Simfònica de Barcelona i Nacional de Catalunya (OBC), sota la direcció del mestre Antoni Ros Marbà. La peça, d'uns 50 minuts de durada, tornarà a sonar a l'escenari modernista 48 anys després de la seva estrena en aquesta mateixa sala.

L'obra, que va guanyar el primer Premi de l'Orfeó Català convocat l'any 1963, i que va ser atorgat a Blancafort el 1965, va ser estrenada al Palau el 8 de març de 1968 per l'Orfeó Català i l'Orquestra Ciutat de Barcelona, dirigits per Lluís M. Millet, que la va qualificar com a "*obra mestra de la música catalana*". Des de llavors no havia tornat a ser interpretada.

"Voldria haver escrit la més bella partitura de la meva vida, la més sentida, la més noble, la més autèntica", explicava el mateix Blancafort. L'obra, sens dubte la seva composició més ambiciosa i possiblement una mostra única del patrimoni musical català, és un "*càntic de lloança i acció de gràcies a Déu pel do de la música*", segons Blancafort.

Amb aquesta obra Blancafort culminà el desig de construir una composició d'esperit religiós. La partitura consta de sis estampes simfonicovocals, a manera de cantata per a cor i orquestra. El text, escrit originàriament en llatí, va ser traduït pel mateix Blancafort al català, condició indispensable per poder presenta-la al concurs convocat per l'Orfeó.

La versió que escoltarem el proper 7 de juliol serà en llatí (la versió original). El concert, inclòs en el Cicle Coral Orfeó Català, es completarà amb la *Cinquena Simfonia* de Txaikovski.

Podeu descarregar-vos [aquí](#) el programa de mà del concert.

Sobre la *Cantata Virgo Maria*. Gestació de l'obra

La *Cantata Virgo Maria* és una obra per a cor i orquestra. El text correspon a fragments dels textos dels oficis divins que fan referència a la Immaculada, Anunciació, Nadal, Fugida a Egipte, Calvari i Ascensió.

A la dècada dels anys seixanta, Blancafort ja era un compositor madur. Les seves composicions inicials, a les primeries del segle XX, van ser peces per a piano amarades de l'estètica intimista de l'escola francesa. El zenit d'aquesta etapa arribaria amb la famosa suite *El parc d'atraccions*, estrenada a París el 1924 pel gran pianista lleidatà Ricard Viñes. A partir d'aquell moment Blancafort començà a produir obres de gran format musical, concerts per a piano i simfonies, i també dos quartets de corda. Van arribar llavors els primers reconeixements: l'accèssit del Premio Nacional de Música pel *Quartet de Pedralbes* (1949) i el Premi Ciutat de Barcelona en la seva primera edició per la *Simfonia en Mi* (1950). Blancafort tornaria a guanyar aquest premi un any abans de l'estrena de la *Cantata Virgo Maria* amb la *Rapsòdia catalana* (1967).

D'aquella música brillant, jovial, extravertida del *Parc d'atraccions*, Blancafort va passar a una actitud introvertida, certament madura i marcada per la serenitat. La *Cantata Virgo Maria* és una mostra de la solidesa musical assolida. En l'obra es poden copsar les característiques pròpies de l'obra de Blancafort, concretament en el colorit tímbric producte de la influència impressionista i francesa de les seves primeres composicions, i també en l'arrel catalana d'alguns passatges. Però a la vegada, l'obra reflecteix tota la profunditat i intensitat religiosa que l'autor vol conferir a l'obra, amb ressonàncies gregorianes i passatges que remarquen la religiositat i transcendència de l'obra. Tot i el predomini de la massa coral sobre l'orquestra, la formació no actua com a mer suport harmònic, sinó que adquireix un valor narratiu durant tota la partitura. El resultat és una obra intemporal i clàssica, intensament expressiva.

“Calfred d'emoció viva”, “filigrana harmònica, instrumental i emocional”, són algunes de les expressions que va utilitzar Lluís M. Millet per descriure la *Cantata*. Aquestes característiques van portar-lo a afirmar que “Virgo Maria ocupa el mateix lloc que l'Atlàntida en l'obra general de Manuel de Falla”.

Manuel Blancafort. Una aventura musical

Manuel Blancafort va néixer a la Garriga l'any 1897. La seva família era la propietària del famós Balneari Blancafort de la Garriga, un establiment d'aigües termals molt reputat i encara avui dempeus. Manuel Blancafort va tenir una infantesa envoltada de molts intel·lectuals i polítics catalans de les primeres dècades del segle XX, com Jacint Verdager, Francesc Cambó, Santiago Rusiñol o Josep Carner, que freqüentaven aquest establiment termal.

Allà va conèixer el qui seria amic íntim durant tota la vida, Frederic Mompou. Tots dos es capbussen una estètica musical que s'allunya del paradigma wagnerià aleshores imperant i s'apropen als idearis artístics francesos de

Debussy, Ravel i el Grup dels Sis, especialment Satie i Poulenc. Peces breus, amb harmonies delicades com el cristall i escrites per a piano.

Manuel Blancafort va ser un autodidacte i un fet cabdal en la seva formació musical representà la fundació, per part de la seva família el 1905, de la fàbrica de rotlles per a pianola Victòria, coneguda com La Solfa, a la mateixa població de la Garriga. Aquesta fàbrica va arribar a tenir, entre els anys 1919 i 1930, un catàleg d'unes quatre mil obres i va arribar a exportar rotlles de pianola a Europa, Amèrica i Oceania. Fou una autèntica escola musical per a Manuel Blancafort, que hi treballà traslladant les notes dels pentagrames a les cintes contínues de la pianola.

Però no va ser un aprenentatge autodidàctic desestructurat. Blancafort va saber com formar-se perquè coneixia el mètode del pedagog François Gevaert i de Rimski-Kórsakov.

Manuel Blancafort es casà amb la violinista Helena París el 1920 i tingueren onze fills. Això i el tancament de la fàbrica de rotlles per a pianola el van portar a haver de treballar en diversos negocis i empreses fins a la seva jubilació. Juntament amb la seva família van viure a la Garriga fins a l'acabament de la Guerra Civil, moment en què es van instal·lar en una casa del barri barceloní de Sarrià.

Tots els seus fills aprengueren solfeig i dos d'ells (Albert i Gabriel) han fet del món de la música la seva professió, Albert Blancafort com a director Coro de Radiotelevisión Española y Gabriel Blancafort com un dels principals mestres orgueners de l'Estat espanyol.

Podeu descarregar-vos [aquí](#) el programa de mà de l'estrena de l'obra l'any 1968.

Podeu llegir [aquí](#) la crítica del concert que va publicar Xavier Montsalvatge a «La Vanguardia».

Per a més informació o concertar entrevistes, contacteu amb nosaltres.

Núria Caralps de Alós
Responsable de Premsa
Palau de la Música, 4-6 - 08003 Barcelona
T +34 93 295 72 19 - F + 34 93 295 72 10
Mòbil: 626 369 494
A/e: premsa@palaumusica.cat
www.palaumusica.cat - www.orfeocatala.cat